

#KestäväTurkuAMK

TURKU AMK

Turun ammattikorkeakoulun kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma 2024-2030

Kestävä ja vastuullinen

Turun AMK

– päivitetty ohjelmamme

Taustaa

Suomen ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene julkaisi vuonna 2020 kaikille ammattikorkeakouluille yhteisen kestävän kehityksen ja vastuullisuuden (KeVa) ohjelman, johon kaikki ammattikorkeakoulut ovat sitoutuneet. Ohjelma sisältää lupaukset ja toimenpiteet liittyen koulutukseen, TKI-toimintaan, johtamiseen ja henkilöstön osaamiseen sekä hiilijalanjälkeen.

Ammattikorkeakoulut ovat sitoutuneet samoihin kestävän kehityksen ja vastuullisuuden periaatteisiin ja tekoihin. Nämä periaatteet ovat linjassa YK:n kestävän kehityksen ohjelman Agenda 2030 sekä kestävää kehitystä koskevan eurooppalaisen osaamiskehityksen GreenCompin (2022) kanssa.

Myös Turun ammattikorkeakoulu on sitoutunut noudattamaan ammattikorkeakoulujen yhteistä ohjelmaa ja julkaisi siihen perustuvan oman kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmansa vuoden 2021 alussa. Ohjelman etenemistä on seurattu ja asetuissa tavoitteissa edetty hyvin. Olosuhteet ja säännökset ovat kuitenkin muuttuneet ja siksi Turun ammattikorkeakoulun omaa kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmaa on päivitetty vuonna 2024.

Hiilineutraalius- tavoitteen haasteet

Vuosikymmenen alussa hiilineutraaliustavoite oli organisaatioille yleinen ja hiilijalanjäljen pienentämisen jälkeen jäljelle jäävien päästöjen osalta kompensointilupaukset olivat hyväksyttäviä. Tavoite hiilineutraaliudesta on kuitenkin nykyään epärealistinen, koska mikään organisaatio ei voi olla tuottamatta jossain määrin päästöjä.

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivi ja vihreiden väittämien direktiivi rajoittavat mahdollisuuksia esittää päästöjen hyvittämiseen perustuvia väittämiä. Myöskään Valtioneuvoston oppaassa vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden hyviin käytäntöihin ei enää suositella kompensatio- tai hyvitys-sanon käyttöä. Päästöjen kumoamiseen käytettävien toimien olisi oltava kansallisen laskennan ulkopuolisia, mikä rajaa pois esimerkiksi metsien hiilinielujen hyödyntämisen kumoutumisväittämien esittämisessä.

Mikä on muuttunut?

Turun ammattikorkeakoulun tavoitteena on muuttuneesta sääntelystä huolimatta olla kokonaisvaikutukseltaan ilmasto- ja luontopositiivinen, eli toimia siten, että aiheuttamistaan negatiivisista ilmasto- ja luontovaikutuksista huolimatta ammattikorkeakoulun toiminta on todennettavissa ympäristön, luonnon ja ilmaston osalta näiden tilaa parantavaksi eikä heikentäväksi.

Muuttuneet säädökset edellyttivät ammattikorkeakoulun kestäväen kehityksen ja vastuullisuuden ohjelman päivittämistä ja tavoitteiden kuvaamista uusien vaatimusten mukaisesti.

Ammattikorkeakoulu toi ohjelmaan mukaan myös siitä aiemmin puuttuneet luonto-, kiertotalous- ja Itämeren suojeluun tähtäävät tavoitteet.

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmamme keskittyy kädenjälkemme kasvattamiseen ja jalanjälkemme pienentämiseen.

Koulutus

Koulutamme osaajia, jotka edistävät kestäväää kehitystä ja osaavat muuttaa yhteiskuntaa ja työelämää kestävämmiksi.

TKI-toiminta

Tuotamme ratkaisuja kestävyysaasteisiin ja edistämme kestäväää kehitystä

Kädenjälki

Johtaminen ja henkilöstö

Toimimme taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti vastuullisina työnantajina ja -tekijöinä.

Jalanjälki

Päästövähennys-
toimenpiteet

Luontokatoa estävät
toimenpiteet

Jalanjäljen laskenta
ja arviointi

Muut jalanjäljen
pientämisen keinot

Seuranta ja
mittarit

Johtamisen keinot KeVan edistämiseksi

Toteutus Turun AMK:ssa

KeVa-työ on Vihreä talous- strategiamme ytimessä.

KeVa-työ organisoitu selkeästi koulutuksen, TKI-toiminnan, johtamisen ja osaavan henkilöstön sekä seurannan ja mittareiden vastuutahojen vetämille asiantuntijatiimeille. Työtä koordinoi kestävän kehityksen koordinaattori, joka raportoi puolivuositain johtoryhmälle.

KeVa-toiminta on kokonaisvaltaista ja integroitu kaikkeen korkeakoulun toimintaan ja viestintään.

Olemme aktiivisesti mukana korkeakoulujen ja Turun kaupungin yhteisessä KeVa-työssä ja -verkostoissa

Strategia ja
toimintalinjaukset

Rakenne ja selkeät vastuut

Perustoiminnot

Viestintä ja yhteisöt

Henkilöresurssit

Organisaatio-
kulttuuri

Johdon tuki

Koulutus

– kestävän kehityksen osaaminen jokaiselle

Lupauksemme

- Koulutuksemme tuottaa osaajia, joilla on tieto, taito ja motivaatio edistää kestävästä kehitystä työelämässä ja yhteiskunnassa. Kaikilla meiltä valmistuneilla on vähintään perustiedot kestävästä kehityksestä ja vastuullisuudesta sekä omaan erityisalaansa liittyvä aiheen osaaminen.
- Varmistamme, että kestävä kehitys ja vastuullisuus läpileikkaavat kaikkea koulutustamme. Tarjoamme myös jatkuvan oppimisen koulutuksia, jotka edistävät kestävästä kehitystä.
- Edistämme korkeakoulutuksen saavutettavuutta ja esteettömyyttä, jotta jokainen voi tavoitella koulutusta ja osaamista perhetaustasta, sukupuolesta, kielestä, etnisestä taustasta, kansallisuudesta, toimintarajoitteesta, asuinpaikasta tai muusta yksilöstä riippumattomasta tekijästä riippumatta.

Toimenpiteemme

- Varmistamme Turun ammattikorkeakoulun koulutuksille yhteiset kestävän kehityksen osaamistavoitteet sekä tuemme aiheen integrointia alakohtaisiin opintoihin.
- Vahvistamme kestävän kehityksen ja vastuullisuuden roolia kaikissa oppimissuunnitelmissa ja jatkuvan oppimisen opintotarjonnassa.
- Edistämme ja mahdollistamme kestävän kehityksen osaamisen kehittymisen integroimalla TKI- toimintaa oppimiseen ja opetukseen.
- Seuraamme kestävän kehityksen ja vastuullisuuden osaamistavoitteiden toteutumista ja vaikuttavuutta.
- Teemme avoimesti laajaa yhteistyötä korkeakoulujen, oppilaitosten, työelämän ja muiden sidosryhmien kanssa kestävän kehityksen edistämiseksi.

TKI-toiminta

– ratkaisuja kestävyysaasteisiin

Lupauksemme

- Tuotamme TKI-toiminnallamme ratkaisuja kestävyysaasteisiin ja edistämme kestävästä kehitystä opiskelijoita osallistaen ja yhteistyössä korkeakoulu yhteisön, elinkeinoelämän ja julkisen sektorin kanssa.
- Käytämme ja kehitämme kestävästä ja vastuullisen TKI-toiminnan arviointikriteeristöä edistääksemme ja lisätäksemme kestävästä kehityksen mukaista TKI-toimintaa.
- Kehitämme toimintaamme niin, että meidät tunnetaan vetovoimaisina kumppaneina ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävästä ja vastuullisen TKI-toimintamme ansiosta.

Toimenpiteemme

- Käytämme ja kehitämme kriteeristöä, jonka avulla suunnittelemme, kehitämme, arvioimme ja toteutamme TKI-toiminnan sisältöjä ja tuloksia ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävästi ja vastuullisesti.
- Lisäämme avoimuutta ja läpinäkyvyyttä siten, että TKI-toimintamme toteuttaa kansallisia kestävyystavoitteita ja -ohjelmia alueellisella tasolla.
- Tuotamme tietoa TKI-toimintamme vaikuttavuuden kasvun tueksi paikallisella, alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.
- Tuomme aktiivisesti esille toimintamme tuloksia ja hyviä käytänteitä yhteiskunnan hyödynnettäväksi ja yhteiskunnallista keskustelua ja tiedon avoimuutta edistäen.

Johtaminen ja osaava henkilöstö

– toimimme kuten opetamme

Lupauksemme

- Toimimme taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti vastuullisina työnantajina ja –tekijöinä. Toimintamme on vastuullista, avointa ja läpinäkyvää.
- Henkilöstömme tuntee omaan työhönsä liittyvät ja sitä ohjaavat keskeiset kestävän kehityksen linjaukset. Seuraamme henkilöstömme kestävään kehitykseen ja vastuullisuuteen liittyvän osaamisen kehittymistä vuosittain.
- Tuemme koko korkeakouluyhteisön kestävän kehityksen ja vastuullisuuden osaamista teemaan liittyvällä koulutustarjonnalla. Sisällytämme kestävän kehityksen työntekijöidemme perehdytykseen.
- Kehitämme toimintaamme avoimesti yhdessä henkilöstön, opiskelijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Toimenpiteemme

- Seuraamme säännöllisesti henkilöstön kestäväen kehityksen ja vastuullisuuden osaamisen kehittymistä, jonka pohjalta luomme yhteisiä ammattikorkeakoulun kestäväen kehityksen ja vastuullisuuden kehittämistoimia tai -suosituksia.
- Kannustamme henkilöstöämme kehittämään kestäväen kehityksen osaamistaan muun muassa tarjoamalla mahdollisuuden suorittaa kestäväen kehityksen opintoja.
- Sisällytämme kestäväen kehityksen ja vastuullisuuden perusteet kaikkien työntekijöiden perehdytykseen.

Jalanjälki

–Jalanjäljen pienentämisen periaatteet ja toimenpiteet jalanjäljen kumoamiseksi

Lupauksemme

- Toteutamme tehokkaita toimenpiteitä hiilijalanjälkemme pienentämiseksi ja päästöjemme vähentämiseksi.
- Toteutamme hiilijalanjälkilaskennan vuosittain ja seuraamme hiilijalanjäljen kehittymistä.
- Kasvatamme hiilinieluja.
- Asetamme luontotavoitteita, joilla edistämme luonnon monimuotoisuutta ja estämme luontokatoa.

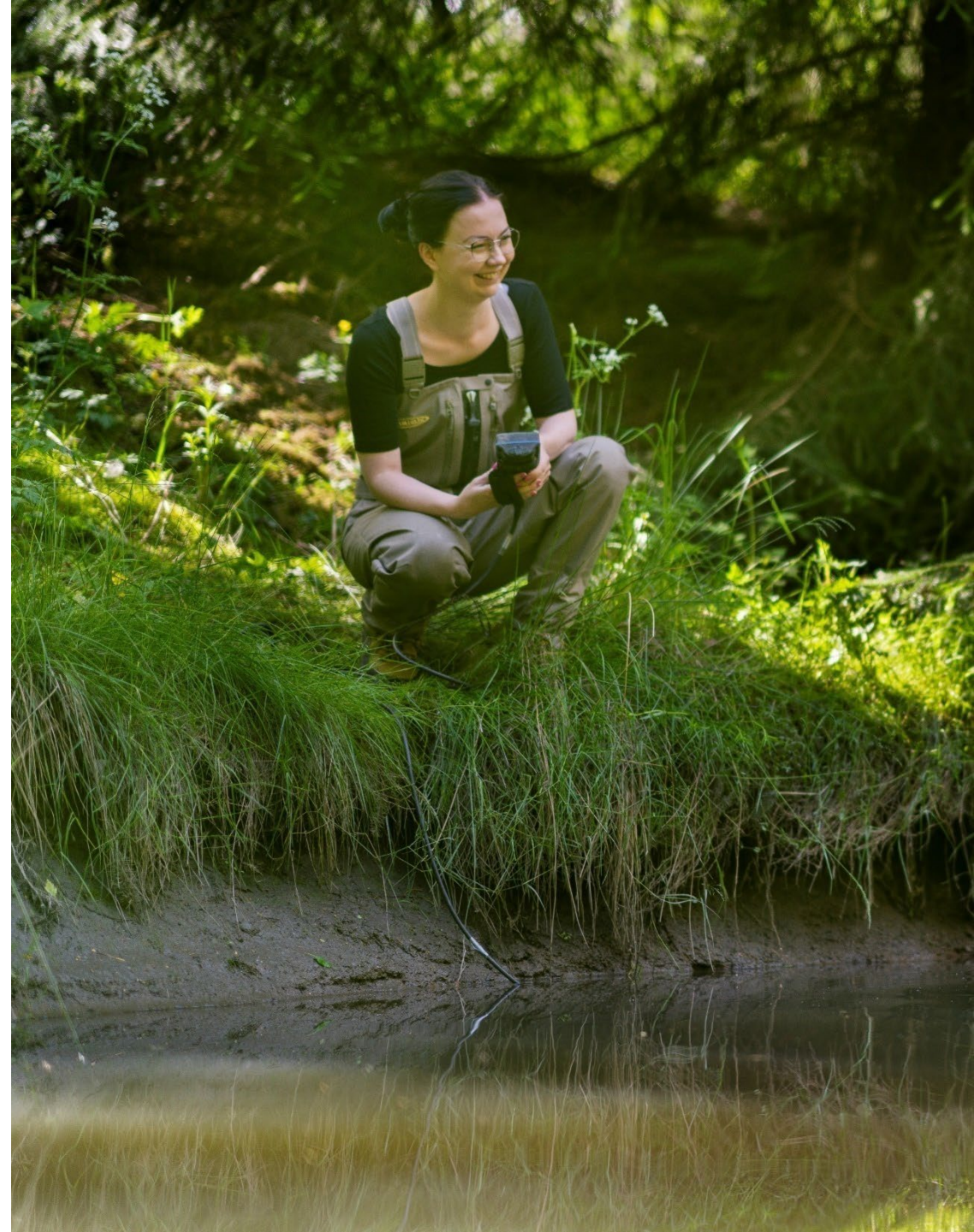
Toimenpiteemme jalanjäljen pienentämiseksi

- Toteutamme tehokkaita toimenpiteitä hiilijalanjälkemme pienentämiseksi ja päästöjemme vähentämiseksi. Vuodesta 2020 alkaen laskemme hiilijalanjälkemme ja seuraamme sen kehittymistä vuosittain.
- Vähennämme päästöjämme systemaattisesti ja edistämme kiertotalouden mukaista toimintaa. Päästöjen pienentämiseksi tehdyt toimenpiteet kuvataan avoimesti ja läpinäkyvästi kunkin laskentakategorian osalta. Merkittävimmät jalanjälkeämme kasvattavat tekijät liittyvät työmatkustukseen, hankintoihin, kiinteistöihin ja ruokapalveluihin. Näistä osa-alueista johtuvien päästöjen vähentäminen on kehittämistoiminnassamme ensisijaista.

Toimenpiteemme jäljellejäävän jalanjäljen osalta

- Kasvatamme hiilinieluja esimerkiksi hankkimalla omistukseemme maa-alueita ja kehittämällä niiden hiilinielujen lisäisyyttä. Tavoitteena on, että tehtyjen toimenpiteiden avulla hiilinielujen hiilen sitovuus on vuosittain vähintään yhtä suurta kuin ammattikorkeakoulun aiheuttamat vuosittaiset päästöt viimeistään vuoteen 2029 mennessä.
- Estämme luontokatoa ja lisäämme luonnon monimuotoisuutta Turun kaupungin LUMO-ohjelman mukaisesti erityisesti omistamillamme maa-alueilla sekä oman hanketoimintamme kautta. Edistämme yhdessä kumppaniemme kanssa yhteisiä luontotavoitteita mukaan lukien Itämeren suojele.
- Kasvatamme kädenjälkeämme koulutuksen ja TKI-toiminnan kautta ja edistämme kiertotaloutta.
- Seuraamme etenemistämme ja todennamme toimenpiteemme avoimesti ja läpinäkyvästi.

Vuonna 2030 Turun ammattikorkeakoulu on ympäristöä, luontoa ja ilmastoja heikentämätön korkeakoulu, joka toimii aktiivisesti kestävä kehityksen ja vastuullisuuden edistämiseksi paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla